

Bruxelles, 13. travnja 2018.
(OR. en)

7880/18

FSTR 15
FC 15
REGIO 19
SOC 191
AGRISTR 22
PECHE 118
CADREFIN 27

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	12. travnja 2018.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	6912/18 + COR 1
Predmet:	Pojednostavljenje sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020. – zaključci Vijeća (12. travnja 2018.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o pojednostavljenju sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020. koje je Vijeće usvojilo na 3611. sastanku održanom 12. travnja 2018.

Zaključci Vijeća o pojednostavljenju sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

- (1) PODSJEĆA na područje primjene i ciljeve kohezijske politike kako se navode u članku 174. UFEU-a;
- (2) PODSJEĆA na svoje Zaključke od 15. studenoga 2017. o sinergijama i pojednostavljenju kohezijske politike nakon 2020.¹;
- (3) PODSJEĆA na završne zaključke i preporuke Skupine na visokoj razini za pojednostavljenje za razdoblje nakon 2020.²;
- (4) POZDRAVLJA Strateško izvješće Komisije iz 2017. o provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova³;
- (5) PRIMA NA ZNANJE da su u tom strateškom izvješću pozitivno ocijenjeni novi elementi koji su uvedeni u programskom razdoblju 2014. – 2020. kako bi se poboljšalo ostvarivanje, poput *ex ante* uvjeta, usklađivanja s relevantnim preporukama za pojedine zemlje, veće usmjerenosti na učinak i boljih sinergija s drugim instrumentima; POZDRAVLJA napredak koji je diljem država članica i područja politika postignut u odnosu na odabir projekata i POZIVA države članice da dodatno ubrzaju provedbu i potrošnju kako bi se maksimalno povećalo doprinos europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova ključnim prioritetima Unije;

¹ Dok. 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ Dok. 15788/17 + ADD 1.

- (6) Istovremeno UVIDA da su programi u razdoblju 2014. – 2020. imali spor početak i PRIMA NA ZNANJE razne razloge odgoda, kao što su kasno donošenje zakonodavstva, složenost pravila i uvođenje novih pravila, dugotrajni postupci za određivanje nadležnih tijela u državama članicama te preklapanje zatvaranja programskog razdoblja 2007. – 2013. s početkom novog programskog razdoblja 2014. – 2020.; Stoga SMATRA da još postoje poteškoće te da je potrebno znatno pojednostavljenje provedbe ESI fondova u razdoblju nakon 2020.;
- (7) NAPOMINJE da se ovim zaključcima Vijeća ne dovodi u pitanje ishod pregovora o budućem višegodišnjem financijskom okviru EU-a ni ishod budućih rasprava o kohezijskoj politici u razdoblju nakon 2020.;
- (8) OSTAJE PREDANO redovnoj političkoj raspravi među relevantnim ministrima u okviru Vijeća za opće poslove o kohezijskoj politici i ESI fondovima;

I. Sustav upravljanja i kontrole na temelju supsidijarnosti i proporcionalnosti

- (9) SMATRA da bi se sustav ostvarivanja kohezijske politike u razdoblju nakon 2020. trebao čvrsto temeljiti na načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, priznajući važnu ulogu nadležnih tijela država članica i regija u odnosu na programiranje, provedbu, praćenje, evaluaciju, kontrolu i reviziju; PONAVLJA svoj poziv Komisiji iz studenoga prošle godine⁴ da razmotri uvođenje jednostavnijeg sustava ostvarivanja utemeljenog na učinkovitoj primjeni proporcionalnosti, oslanjanju na nacionalna pravila te nacionalne i regionalne sustave koji dobro funkcioniraju, a koji sve države članice i regije mogu usvojiti na temelju transparentnih, objektivnih i mjerljivih kriterija;
- (10) ISTIČE da bi odgovornosti Komisije i država članica trebale biti jasnije definirane kako bi se smanjila preklapanja;

⁴ Zaključci Vijeća o sinergijama i pojednostavljenju kohezijske politike nakon 2020., dok. 14263/17, str.6.

- (11) SMATRA da bi glavne zadaće Komisije, ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije u skladu s Ugovorima da izvršava proračun u suradnji s državama članicama, trebale biti sljedeće:
- postizanje dogovora s državama članicama o ciljevima i strateškim aspektima programiranja,
 - praćenje ostvarenja i rezultata programa te
 - osiguravanje, zajedno s državama članicama, učinkovitog i ispravnog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole, kao i dobrog financijskog upravljanja, istovremeno razmatrajući načine na koje se više odgovornosti može prenijeti na države članice u vezi s operativnim aspektima provedbe;
- (12) SMATRA da bi se sustavi upravljanja i kontrole u najvećoj mogućoj mjeri trebali oslanjati na nacionalna pravila i tijela; POZIVA Komisiju, na odgovarajući način uzimajući u obzir njezine odgovornosti za izvršenje proračuna, da se prvenstveno usmjeri na sustave revizije, a ne na pojedinačne projekte i kontrolu rashoda, koji bi u najvećoj mjeru trebali biti u nadležnosti država članica;
- (13) Osim toga SMATRA da ne bi trebalo ponavljati postupke određivanja za sustave koji su provjereno dobro funkcionirali u programskom razdoblju 2014. – 2020. i koji nisu znatno promijenjeni u novom razdoblju;
- (14) SMATRA da bi se revizije Komisije trebale temeljiti na procjeni rizika i slijediti jedinstveni pristup reviziji, kako bi se izbjeglo vršenje prekomjerne revizije; POTIČE također države članice da za provjere u području upravljanja primjenjuju pristup koji se temelji na procjeni rizika, da se usmjere na najpotrebnije provjere i izbjegavaju opsežne kontrole kojima se obuhvaća svaki element pojedinačnih zahtjeva za plaćanje;
- (15) SMATRA da bi trebalo preispitati važeći sustav godišnjeg prihvatanja računovodstvene dokumentacije kako bi se utvrdili načini mogućeg smanjenja administrativnog opterećenja;

II. Pojednostavljeno zakonodavstvo i fleksibilna izrada programa

- (16) NAGLAŠAVA da je pojednostavljenje pravila ključno za pravodobnu provedbu ESI fondova i postizanje brojnijih i boljih rezultata politike, pri čemu se povećava njezina vidljivost; SMATRA da bi se pojednostavljenje trebalo odvijati i na razini EU-a i na nacionalnoj razini;
- (17) SMATRA da bi se zakonodavstvom u razdoblju nakon 2020., kad god je to moguće, trebalo omogućiti veću primjenu nacionalnog zakonodavstva, fleksibilnost i posebno usmjerenost na najvažnije elemente upravljanje ESI fondovima; trebalo bi izbjegavati detaljne odredbe za sve vrste slučajeva, odstupanja i smjernice;
- (18) SMATRA također da bi zakonodavstvom EU-a u razdoblju nakon 2020. trebalo, prema potrebi i uzimajući u obzir posebnosti različitih fondova, osigurati usklađenje pravila, postupaka i definicija koji se primjenjuju na različite fondove u okviru izravnog i podijeljenog upravljanja; sadržaj različitih propisa na bi se trebao preklapati i, kad god je to primjereno i na temelju dosadašnjih iskustava, trebalo bi zadržati sadašnje elemente s ciljem osiguravanja kontinuiteta;
- (19) PODSJEĆA na svoje stajalište izneseno u zaključcima iz studenoga 2017.⁵, da bi primjenom i poštovanjem provedbe pravila tržišnog natjecanja, nužnih za funkcioniranje unutarnjeg tržišta, trebalo osigurati dosljedno postupanje za slične projekte u cijelom proračunu EU-a bez obzira na način upravljanja, istodobno vodeći računa o posebnostima sektora poljoprivrede i ribarstva;
- (20) NAGLAŠAVA da je takvo usklađivanje pravila kojima se uređuju ESI fondovi važno za ostvarivanje sinergija koje nastaju upotrebom različitih instrumenata, čime se u potpunosti iskorištava njihov potencijal; SMATRA da bi ciljevi pojedinačnih instrumenata EU-a trebali biti dobro definirani kako bi se osiguralo njihovo bolje razgraničenje; trebalo bi ojačati pristup financiranja iz više fondova izradom fleksibilnije strukture programa kojom se omogućuje kombiniranje različitih intervencija ESI fondova; upotreba tog pristupa trebala bi i dalje biti neobavezna;

⁵ Dok. 14263/17, str. 3.

- (21) SMATRA da bi se sporazumima o partnerstvu trebalo usmjeriti na glavne ciljeve i opće strateške aspekte kojima se utječe na sve ESI fondove te da se oni ne bi trebali preklapati sa sadržajem programa, koji bi se pak trebali usmjeriti na operativne aspekte; osim toga, trebalo bi znatno skratiti i pojednostavniti oblik sporazuma o partnerstvu te ga ograničiti na one ključne aspekte o kojima država članica, upravljačka tijela i Komisija trebaju postići dogovor; za države članice i regije s malim brojem programa ili dodjelom malo sredstava trebalo bi razmotriti mogućnost spajanja sporazuma o partnerstvu s programima;
- (22) SMATRA da je potrebno osigurati veću fleksibilnost u izradi programa i ponovnoj izradi programa čime bi se državama članicama i regijama omogućilo zadovoljenje njihovih specifičnih potreba u okviru tematskog područja primjene kohezijske politike;
- (23) POZIVA Komisiju da razmotri načine na koji se državama članicama i regijama mogu pružiti mogućnosti brzog reagiranja na nepredviđene situacije, prilagodba ciljeva programa i njihova brza izmjena;
- (24) SMATRA da bi trebalo proširiti upotrebu pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova u razdoblju nakon 2020. i POZIVA Komisiju da razmotri mogućnosti za poboljšanje njihove upotrebe, među ostalim za projekte koji podliježu javnoj nabavi;
- (25) POZIVA Komisiju da i dalje radi na razvoju i većoj upotrebi gotovih pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova i plaćanja koja se temelje na ispunjavanju uvjeta, što je ranije moguće u postupku izrade programa i u bliskoj suradnji s državama članicama;
- (26) NAGLAŠAVA da su revizori važni akteri koji državama članicama pomažu u sprečavanju pogrešaka i izbjegavanju pravne nesigurnosti u primjeni pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova i PREDLAŽE Komisiji i državama članicama da ih uključi u izradu propisa za razdoblje nakon 2020. na način da prema potrebi daju preporuke;

- (27) POZIVA Komisiju na iznalaženje jednostavnijeg sustava pokazatelja s usklađenom metodologijom, terminologijom i definicijama, čime bi se omogućilo lakše prikupljanje podataka za procjenu učinkovitosti kohezijske politike i ESI fondova te pojednostavljeno izvješćivanje;

III. Neometani prijelaz između programskih razdoblja

- (28) POZIVA Komisiju da čim to bude moguće, nakon podnošenja prijedloga za budući višegodišnji financijski okvir EU-a podnese zakonodavne prijedloge za razdoblje nakon 2020. i da nastavi blisku suradnju i razmjenu s državama članicama u odnosu na ključne elemente izrade i ostvarenja politike tijekom pripremnog postupka za novo zakonodavstvo;
- (29) SMATRA da bi države članice i Komisija, kako bi se olakšalo i ubrzalo provedbu u sljedećem programskom razdoblju, trebale što je moguće ranije započeti s pripremama za sljedeće programe, kako bi se obvezujuće odluke o programima donijele u razdoblju što je moguće bližem donošenju zakonodavstva EU-a;
- (30) SMATRA da bi se novim zakonodavstvom trebalo pružiti instrumente, kao što je „podjela u faze”, kako bi se omogućio određeni kontinuitet za ona dugoročna ulaganja za koja se prioriteti, logika intervencije, aktivnosti koje se podupire itd., nisu promijenili, i čija provedba obuhvaća dva programska razdoblja;

IV. Buduća upotreba financijskih instrumenata

- (31) SMATRA da, iako bi upotreba financijskih instrumenata trebala i dalje biti neobavezna, države članice i regije trebalo bi ohrabriti odredbama koje se odnose na financijske instrumente u razdoblju nakon 2020. da te instrumente uvedu u slučajevima i u razdoblju koje smatraju primjerenima za njihovu upotrebu;

- (32) PRIMA NA ZNANJE da se financijskim instrumentima koje podupiru ESI fondovi prvenstveno želi ostvariti ciljeve politike i NAGLAŠAVA da bi se tom podrškom trebalo izbjeći udvostručavanje s financijskim instrumentima koji već postoje na tržištu; SMATRA da bi trebalo znatno pojednostaviti uspostavu i provedbu financijskih instrumenata te izvješćivanje o njima; osim toga, kombiniranje financijskih instrumenata i bespovratnih sredstava trebalo bi postati znatno jednostavnije u sljedećem programskom razdoblju;
- (33) SMATRA da bi trebalo osigurati jednake uvjete za financijske instrumente pod izravnim upravljanjem i podijeljenim upravljanjem;

V. Teritorijalni pristup

- (34) SMATRA da je integrirani pristup ključni element europskih strukturnih i investicijskih fondova; PRIMA NA ZNANJE da bi teritorijalne instrumente iz razdoblja 2014. – 2020., kao što su integrirana teritorijalna ulaganja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ili mješovite prioritetne osi, trebalo zadržati i u razdoblju nakon 2020.; neovisno o specifičnostima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), primjena tih instrumenata trebala bi biti neobavezna i temeljiti se na integriranim teritorijalnim strategijama te znatno pojednostavljena kako bi se olakšala provedba instrumenata i njihova bolja prilagodba društveno-gospodarskom stanju određene vrste teritorija, čime se omogućuje uključivanje raznih subjekata u ostvarivanje javnih politika, a da se pritom ne nameće prekomjerno administrativno opterećenje;
- (35) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije „Poticanje rasta i kohezije u graničnim regijama EU-a”⁶ i POZORNO PRIMA NA ZNANJE tamo izložene prijedloge u pogledu daljnjeg djelovanja na razini EU-a s ciljem olakšavanja prekogranične suradnje, među ostalim i za razdoblje nakon 2020. i POZIVA Komisiju da razmotri mogućnosti za širenje tih studija na morske i daljnje vanjske granice EU-a, prema potrebi;

⁶ Dok. 12419/17 + ADD 1.

- (36) PREPOZNAJE europsku dodanu vrijednost Europske teritorijalne suradnje i NAGLAŠAVA da bi prekogranična, transnacionalna i međuregionalna teritorijalna suradnja, uključujući suradnju preko morskih granica i s trećim zemljama trebala i dalje biti obuhvaćena kohezijskom politikom u razdoblju nakon 2020., pri čemu bi trebalo olakšati provedbu programâ Interreg kako bi se povećali njihovi učinci;
- (37) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije o pametnoj specijalizaciji pod naslovom „Jačanje inovacija u europskim regijama: strategije za otporni, uključivi i održivi rast”⁷, uključujući pokusne projekte kojima se ispituju novi pristupi za međuregionalne inovacijske projekte i za područja koja su u industrijskoj tranziciji, kao i za projekte u korist slabije razvijenih regija;
- (38) POZDRAVLJA Izvješće Komisije o Programu EU-a za gradove⁸ i PRIMA NA ZNANJE da je Program EU-a za gradove uveo novi model partnerstva i izravnog dijaloga između gradskih vlasti, nacionalnih i europskih institucija te drugih dionika u hvatanju ukoštac sa zajedničkim izazovima s kojima se suočava u gradovima; POZIVA Komisiju i države članice da nastave s aktivnom ulogom u provedbi Programa EU-a za gradove; SA ZANIMANJEM OČEKUJE sljedeće izvješće Komisije o provedbi Programa EU-a za gradove;
- (39) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”⁹ i POZIVA Komisiju da nastavi s radom na posebnim mjerama za najudaljenije regije u skladu s člankom 349. UFEU-a u vezi sa posebnim potrebama i mogućnostima tih područja;
- (40) POZIVA KOMISIJU da nastavi raditi na posebnim mjerama namijenjenima ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, pogranične i planinske regije, kako se navodi u članku 174. UFEU-a.

⁷ Dok. 11426/17 + ADD 1.

⁸ Dok. 14599/17.

⁹ Dok. 13715/17 + ADD 1-3.